

Die deutschen ornativen Verben aus kontrastiver, deutsch-tschechischer Sicht. Eine Korpusanalyse. 88 str., CD-ROM

Petra Sivčáková

Posudek vedoucí práce

Téma práce představuje dobře zmapovatelný a jasně vymezený celek, který je uchopen ve směru němčina → čeština. Opačná cesta by znamenala hlubší analýzu českého materiálu i teoreticky náročnější postup z hlediska onomaziologického.

Autorka práce byla hned na začátku prací navigována tak, aby se soustředila především na základní teoretickou literaturu (Fleischer/Barz, Šmilauer) a analýzu dokladů. Teoretický aspekt byl tak odsunut ve prospěch korpusového výzkumu, k němuž jsou dobré předpoklady: K dispozici je korpus InterCorp. Práce má jasnou strukturu, bohužel ale vykazuje typické neumělosti těch kvalifikačních prací, jejichž autoři jsou již plně výdělečně činní.

Po přehledu slovo tvorných možností německých a českých sloves autorka uvádí základní informace k německým ornativům. Po krátkém úvodu představuje autorka metodu svého výzkumu a výběr ornativních sloves na *be-*, jimiž se bude dále zabývat.

Hlavní část práce představuje přehled českých překladových protějšků německých ornativ na základě jmenovaného korpusu. Tam, kde se stává údaj o překladu nejasným, odkazuje na plné znění korpusového dokladu. Stanovuje procentuální poměr jednotlivých možností (sloveso – opis – vynechání). Sémantická struktura z heslových statí DUW je čtenáři poskytnuta jako východisko, u monosémantických sloves autorka uvádí jen parafrázi (*behaaren* = Haare bekommen). Tabulkový přehled je samozřejmě velmi cenný, chybí v něm místy ale někdy poznámky, které materiál ještě hlouběji popisují (např. u některých sloves jako *behaaren*, *belauben* má tvar part. perf. *behaart*, *belaubt* někdy už téměř charakter adjektiva a je frekvenčně nejsilnější i v němčině. Toho si autorka všimla až u slovesa *beschuhem*). Jinými slovy: Korpusová analýza je zajímavá proto, že odhalí frekvenční hodnoty některých tvarů či jejich téměř úplnou absenci. Tento aspekt se částečně vytratil i vzhledem k časovému rozvržení práce, která zůstala u základního popisu, aby její cíl byl splněn.

Kapitola šestá pak shrnuje statistiku českých překladů. Úvod k ní trpí formulační nejasností, ale její další text je už srozumitelný.

Po stránce formální by bylo ještě co zlepšit. Autorka byla nabádána k tomu, aby dala text někomu ke kontrole. Bohužel k tomu zřejmě nedošlo:

Hrubé chyby, novotvary (*zweitgebrauchste*, *drittgebrauchste* již v abstraktu a pak bohužel ještě na str. 77), str. 41 *einberuft* místo *einberufen sein/werden*), str. 7 větná stavba (*Diese Arbeit setzt sich zum Ziel vor allem .....*), slovosled na str. 45 po *während* v textu pod tabulkou, str. 59 *sich erweisen* místo *erweisen*, atd. Rozlišujte důsledně *Beleg* a *Beispiel* (str. 61), *generallisieren* se píše *generalisieren* (str. 62).

Pro obhajobu si prosím připravte následující:

- Nejasná tvrzení (str. 7: Die deutschen Ornativa sind eine .... sodass ihre tschechischen Übersetzungen strukturell gleich vorkommen müssen.) Prosím přeformulujte. Nepečlivost formulace totiž vede v závěru práce až ke zdánlivému rozporu: V kapitole Fazit se píše, že se hypotéza o stejné struktuře slovesných ekvivalentů v češtině se ukázala jako neudržitelná. V závěru pak je formulace, že 60 procent ornativ na be-takový protějšek má (str. 83). Prosím uveďte toto u obhajoby na pravou míru.
- V překladu Šmilauera nebylo přihlédnuto k rozdílu mezi Momentanverben a Durativy (sednout a sedět se překládá stejně – sitzen, jen u první skupiny je dodáno *jetzt*). Vysvětlete.
- Autorka jistě zaregistrovala různou úroveň překladů (viz těžkopádnost na str. 58 ... staccatově dotýkaní červeným světlem), i tento aspekt mohl být rozveden.
- Ve shrnutí používáte termínu kořen a přidání be- ke kořenu? Jaký je rozdíl mezi termíny kořen a kmen?
- Které aspekty ornativních sloves by stály za další analýzu?

Závěr: Přes všechny kritické poznámky musím konstatovat, že práce vcelku splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Zároveň musím s potěšením konstatovat, že autorka textu udělala za tři roky studia velký pokrok. Proto tuto práci doporučuji k obhajobě. Navrhuji klasifikaci dobře, o konečném výsledku rozhodne až obhajoba.

doc. PhDr. Marie Vachková, Ph.D.

Praha 4. 6. 2016